A GYŰLÖLET NEM PÁLYA!

BERZI SÁNDOR
a Magyar Labdarúgó Szövetség alelnöke
Vice-president of the MLSZ

A diszkrimináció elleni fellépés

Ez a cigányválogatott küldetése. A sport és azon belül a futball értéket teremt, hidakat épít, összeköti a különböző népeket és kultúrákat, azon a felismerésen keresztül, hogy az ellenfelemnek is az a célja, mint az enyém: a győzelem, a jó szereplés. A futball emberek közös nyelve, világnézet, amely az egymás iránti tiszteleten és a fair play-en alapul.

A Magyar Labdarúgó Szövetség hosszú évek óta jelentős erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy a pályákról, a lelátókról száműzze a diszkrimináció valamennyi megjelenési formáját. Az MLSZ magának vallja az Európai Labdarúgó-szövetség diszkrimináció elleni törekvéseit, az UEFA #EqualGame kampányának mondanivalóját: „nem számít ki vagy, honnan jössz, és hogy milyen szinten focizol. A pályán mindenki egyenlő."

Ennek a célnak az elérése érdekében, valamint a szociálisan hátrányos fiatalok és munkanélküliek, sportolók támogatására hozta létre és segíti, támogatja az MLSZ a magyar cigányválogatottat.

Az alapító, Mezei István a sport és a cigányság ügye iránti elkötelezettségből és tenni akarásból 1995 óta szervezi, működteti roma fiatalok beilleszkedését segítő sportemberek eme közösségét, amely az évtizedek során számtalan roma fiatalnak nyújtott kapaszkodót, adott értelmes célt és lehetőséget, hogy a futballon keresztül tapasztalja meg a társadalmi szolidaritás erejét. Bízom benne, hogy a csapat még sok örömöt és életre szóló élményt szerez a roma és nem roma fiataloknak egyaránt, és mielőbb be tudja teljesíteni küldetését: a hátrányos megkülönböztetés megszűnését itthon és a nagyvilágban.

The mission of the Combat discrimination

Sport, and football in particular, creates value, builds bridges, connects different peoples and cultures, all the while realising that my opponent's goal, like mine, is to win and to perform well. This is a common language football people, a worldview based on respect for each other and fair play.

For many years, the Hungarian Football Federation (MLSZ) has been making considerable efforts to eliminate all forms of discrimination from pitches and tribunes. The MLSZ endorses the governing body of European football's anti-discrimination endeavours by stating in the UEFA's #EqualGame campaign: "It doesn't matter who you are, where you come from or what level of football you play. On the pitch, everyone is equal". In order to achieve this goal, and to support the socially-disadvantaged Romani youth, the unemployed and their sportspeople, the MLSZ has created and supports the Hungarian Romani team. Since 1995, the team's founder, István Mezei, has been organising and operating this community of young Romani sports people with a commitment to sport and to the Romani community, a situation which has helped provide countless Romani youth with the opportunity to experience football and the power of social solidarity over a number of decades. I hope that the team will provide many joyful and lifelong experiences for both the Romani and non-Romani youth and that it will be able to fulfil its mission as soon as possible; to eliminate discrimination at home and around the world.

SCHMITTNÉ MAKRAY KATALIN
Olimpiai ezüstérmes tornász, Schmitt Pál volt köztársasági elnök felesége
Olympic silver medal-vinning gymnast wife of Pál Schmitt, former President of the Hungaryan Republic

Tisztelt Sportbarátaim!

A Farkas János Ifjúsági Alapítványhoz – mint közéleti embert és sportolót – régi kapcsolat fűz. A magyarországi cigány labdarúgó-válogatott erkölcsi és anyagi támogatásán kívül részt vállalok a Mezei István elnök által szervezett, Farkas János nevével fémjelzett tehetségkutató programok, grundfoci-tornák lebonyolításában, és több mint egy évtizede már, hogy az 1848–49-es forradalom és szabadságharc cigány hősei emlékére a Budai Várban általuk megtartott éves koszorúzáson is részt veszek. Az a tapasztalatból szerzett meggyőződés vezérel, hogy a sportolás – kivált az együtt sportolás – nagyon sokat segít a közösségek megerősödésében, ahol az ember számít és nem a származása, s eközben maga a sport egész életen át jó egészségben elkísérhet mindenkit. A fiatalok emberi tartását a család, a tanulás, a korvtárs kapcsolatok és a szellemi próbák mellett a fizikai ügyesség, állóképesség, a rendszeres mozgás és a küzdeni tudás alapozza meg.

2020-ra és az azt követő időkre azt kívánom az Alapítványnak és védenceinek, a hátrányos helyzetű, elsősorban cigány fiataloknak, hogy folytassák és szélesítsék ezt az utat az emberi haladás minden irányába. Találják meg helyüket a csapatban, és megnő az önbecsülésük, könnyebb lesz helytállniuk az életben. A lányoknak is jusson hely a pályán! Mint volt olimpikon, tanúsíthatom, hogy minden sport nemesít, megtanít rá, hogy az emberi odaadás az öröm és a siker – és a sikeröröm – igazi forrása.

Dear Friends in Sport

As a public figure and sportsperson, I have a long-standing relationship with the János Farkas Youth Foundation. In addition to providing moral and financial support to the Hungarian national Romani football team, I have been involved in conducting talent-scouting programmes and grund football tournaments organised by the Foundation's president István Mezei, and for more than a decade I have participated in the annual wreath-laying ceremony held at Buda Castle in memory of the Romani heroes of the 1848-49 revolution.

My experience has instilled in me the conviction that participating in sport – especially team sport – greatly helps in empowering communities where people matter, not their origin, whilst sport itself can keep everyone in good health throughout their lives. Alongside family, academic studies, peer relationships and spiritual challenges, young people's behaviour is formed by physical prowess, endurance, regular exercise and fighting spirit.

For 2020 and beyond, I wish the Foundation and its protégées, the disadvantaged, mainly-Romani youth, to continue along and broaden this path in all directions of human progress. Find their place in the team and their self-esteem will increase, making it easier to find their place in life. And give the girls a place on the pitch too! As a former Olympian, I can testify that every sport ennobles, and teaches that human devotion is the true source of joy and success – and the joy of success.

DR. DEUTSCH TAMÁS
az Európa Parlament képviselője
Member of the European Parliament

Kedves Barátaink!

A magyar cigányválogatott 1995. március 15-én alakult. Az alakulás hírére annyi játékos verbuválódott a balassagyarmati válogatóra, hogy 15 csapat játszott egymással. Puskás Ferenc is a kezdeményezés mellé állt, személyesen is részt vett a kezdőcsapat összeállításában.

Hogy Öcsi bácsi biztos szemmel válogatott, azt mi sem bizonyítja jobban, mint a csapat azóta is töretlen sikere. Jelmondatukhoz híven – „a foci mindenkié" – és a cigány származású Farkas János példáját követve aratja sorra a győzelmeket. A vatikáni Svájci Gárdával évek óta tartó szakmai kapcsolatuk pedig példaértékű és hagyományteremtő. Az itt élő cigányok – magyarok is! Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint hogy mérkőzéseiken a magyar zászlót használják, győzelmük alkalmával pedig a magyar Himnuszt követi a válogatott saját indulója. A cigány válogatott létrejötte és folyamatos működése, sikere jó példa a sport erejére. A sport összehoz és ösztönöz, a közös célért való áldozatvállalás, küzdés és a közös öröm pedig közösséget teremt, amely talán túlmutat a focin.

Rabb Ferenc cigányválogatottról szóló könyvében olvashatjuk az alábbiakat:„Stadionjuk a grund, jutalmuk a lehetőség. Esély egy jobb életre."

Kívánom, hogy minél több tehetséges cigány fiatalnak sikerüljön egy sikeres, boldog életet megalapoznia a válogatottban, a válogatottal elért eredmények által!

Dear Friends,

The Hungarian national team for the Romani community was founded on the 15th March 1995. In response to the news, so many players applied to represent the Balassagyarmat regional squad that as many as 15 teams were able to play against each other. Ferenc Puskás also supported the initiative from the outset and personally participated in the formation of the first starting XI. Puskás' support has been vindicated ever since by the team's continued success. In line with its motto 'football is for everyone' and following the example of János Farkas, the famous former Hungarian international striker who was of Romani origin, the team has piled up the victories. Furthermore, it formed a relationship with the Vatican national football team comprised of Swiss Guards and museum guards, which has been exemplary and tradition-building over many years.

The Romani who live here in Hungary are also Hungarian. Nothing proves this more than their flying of the Hungarian flag at their matches and that the team's own anthem is followed by the Hungarian national anthem before each game.

The creation and continuous operation of the Romani national team is a good example of the power of sport. Sport brings people together and motivates them. In pursuit of a common cause, there is a sacrifice, struggle and joy in creating a community which perhaps goes beyond football.

In Ferenc Rabb's book on the Romani community's national team, it says: "The grund is their stadium, their reward is the opportunity. A chance for a better life".

I hope that as many talented Romani youngsters as possible will succeed in laying the foundations for a successful, happy life through their involvement in the national team, by way of the results they achieve.

Embert és sportolót!

People and sportsmen!

MEZEI ISTVÁN
elnök
Farkas János Ifjúsági Alapítvány

Az 1992-ben ifjúsági Budapest-bajnokságot nyert Farkas János Alapítvány csapata
In 1992 the János Farkas Foundation team won Budapest's youth league

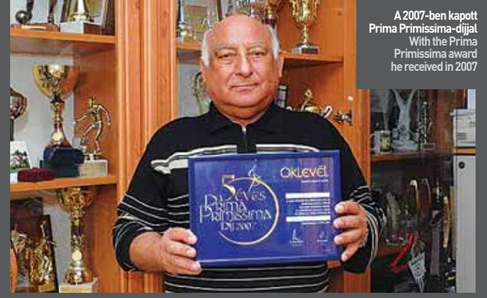

A 2007-ben kapott Prima Primissima-díjjal
With the Prima Primissima award he received in 2007

MEZEI ISTVÁN VÉGIGVERTE FIAIVAL A VILÁGOT, ÉS CSAK AZ ÖSSZEFOGÁSBAN HISZ

Bár több országban van hasonlóra példa, de honnan jött az ötlet, hogy kisebbségi vagy cigányválogatottat alapítson?

Megalakulásakor az volt a célunk, hogy a cigánygyerekek inkább futballal töltsék az idejüket, hiszen így embert és sportolót nevelhetünk belőlük. Persze eleinte sokan nem értették, mit keresnek a cigányok a fociban. Szerencsére az MLSZ akkori elnöke, Benkő László mindenben támogatott, csakúgy, mint Puskás Öcsi, Buzánszky Jenő vagy Mészöly Kálmán.

Puskás Ferenc az első lépéseknél is jelen volt.

Öcsi bácsival együtt alapítottuk meg 1995. március tizenötödikén a cigányválogatottat Balassagyarmaton, ahol a mezeket varrták nekünk. Tizennégy megyéből annyi cigány érkezett a válogatóra, hogy tizenöt csapat játszott negyedórás félidőket, Öcsi bácsi figyelte azokat, akiket az A-keretbe hívtunk, a B-keretbe pedig Glázer Róberttel én válogattam. Puskás kiszúrta a nagyobbakat, nekünk maradtak a kisebbek. A két csapat egymás ellen is játszott, és szépen meg is vertük Puskás csapatát... „Na, cigánygyerek, ezért szétrúgom a seggedet!", kiáltotta Öcsi bácsi, és elkezdett kergetni a pályán. Aztán megöleltük egymást. Így alakult meg a cigányválogatott.

És elindult a diadalmenet. Például az osztrák cigányválogatott elleni nemzetközi mérkőzésekkel.

Az ifik és a felnőttek is több mint 18 gólt rúgtak nekik a felsőőri meccseken. Nagy volt a felhajtás, látta az MLSZ teljes vezérkara, és forgatott a televízió. A mérkőzés után az előzetes programnak megfelelően vacsorázni indultunk a helyi vendéglőbe, de az zárva volt. A vendéglátók lemondták a vacsorát, mert olyan csúnyán elvertük őket... Viszont elkezdődött a nagy menetelésünk.

Kisebbségi válogatott vagy cigányválogatott?

Nem szerencsés a hivatalos név, a kisebbségi, hiszen a kisebbségeknek mind van anyaországuk, nekünk viszont nincs. A csapat színe a zöld-kék. A zöld a mezőt jelenti, a kék az eget és a tengert, miután a cigányok tengertől tengerig vándoroltak, hogy megtalálják új hazájukat.

A nemzetközi mérkőzéseiken milyen zászló alatt futballoznak?

Természetesen a magyart használjuk, hiszen Magyarországot képviseljük. Egyszer az egyik környező országban csak a cigányzászlót és a saját országuk zászlaját akarták kitűzni, mondtam, ha nem húzzák fel a magyart is, nem lépünk pályára. A mérkőzések előtt a magyar Himnusz szól, utána pedig a cigányválogatott saját indulója, Vitkári Imre költő, zeneszerző szerzeménye. És a mérkőzések előtt eskü is kell tenniük a játékosoknak az öltözőben.

Eskü?

Igen. Így szól: „Én, a magyar cigányválogatott játékosa esküszöm hazámra, anyámra, a csapatra, edzőmre, vezetőimre, hogy a pályán mindent elkövetek a győzelem érdekében, de tiszteletben tartom az ellenfelet."

Többször pályára léptek a pápát védő vatikáni Svájci Gárda ellen is.

Az elsőre 2010-ben a Vatikánban került sor a cigánypasztoráció európai felelőseinek konferenciája alkalmából. A svájci gárda korábban csak a világbajnok franciák ellen játszott. Az előtt a mérkőzés előtt fogadott bennünket XVI. Benedek pápa, akinek cigány hegedűt vittem ajándékba. A találkozó végén odasúgta: „Nagyon verjék meg a gárdát!". A Szentatya kérése számunkra parancs, huszonkét gólt rúgtunk nekik. Cserét-

ISTVÁN MEZEI AND HIS BOYS TOOK ON THE WORLD AND WON AND HE BELIEVES IT IS BECAUSE THEY STICK TOGETHER

There are similar examples in many countries, but where did the idea to establish a national minority or Roma team come from?

"At its foundation our goal was that Roma children should spend their time playing football, since in this way they can become people and become sportsmen" ,says István Mezei, manager of the Roma national team. Of course, in the beginning not many understood why Roma kids were bothering to play football. Luckily the-then MLSZ president László Benkő supported us in everything we did, as did Ferenc Puskás, Jenő Buzánszky and Kálmán Mészöly.

Ferenc Puskás Ferenc was also there at the very beginning.

It was together with Öcsi bácsi that we established, on 15 March 1995, the Roma national team, in Balassagyarmat, where special jerseys were made for us. So many Roma kids came from across 14 different counties to the first selection that the 15 teams played 15-minute halves. Öcsi bácsi paid close attention to those that we would call into the first team squad whilst Róbert Glázer and I selected those for the second string. Puskás took the best and we had the best of the rest. The two teams played against each other and we beat Puskás' team comfortably. Öcsi bácsi shouted that "come on, Roma kids, because of this I'll kick your bottoms!" as he began chasing them round the pitch. After that they hugged each other. This is how the Roma national team started.

And then came the successes. For example, the international matches against the Austrian national Roma team.

The youth team and senior team scored more than 18 goals against them in the matches at Felsőőr. There was quite a fuss, the whole MLSZ leadership watched them and there was TV coverage too. After the match, as per the schedule, we left for the local restaurant for dinner but it was closed. The hosts had cancelled the dinner because we'd beaten them so heavily. Nevertheless, our great run had begun.

Is this a minority national team or Roma national team?

The official name is rather unfortunate since minorities always have their mother country, whereas we have none. The team colours are green and blue. The green signifies the land, the blue the sky and the ocean, since the Roma travelled across oceans to find their homes.

A gólkirálynak járó mez az 1998-as mátraházi nemzetközi tornán
The top goalscorer's jersey from the 1998 Mátraháza international tournament

Hárman a tehetséges dédunokák közül: Berki Benjámin (balról), Szakács Kevin és Benett
Three of the talented great-grandchildren: Benjamin Berki (left), Kevin and Bennett Szakács

be csak annyit kértünk: legyen egy magyarországi visszavágó is!

Végigverték a világot. Igaz, hogy többször már nem is számolták a gólokat?

Amikor Szófiában játszottunk a bolgár cigányválogatott ellen, nagyjából tizennyolcnál abbahagytam a számlálást. Brüsszelben öt egymást követő évben nyertük meg a nemzetközi tornát, nyolcvan ország korosztályos csapatai közül. De a németeknek is tizenegy gólt rúgtunk. 2006-ban pedig meghívtak egy brazíliai tornára. Ezen tizenhat csapat vett részt, a döntőben a zuhogó trópusi esőben szó szerint lemostuk a pályáról a Liverpoolt. A végén a gyerekek odajöttek a kispadhoz, nagy boldogságukban feldobtak a levegőbe, majd belenyomtak a sárba. A legszebb öltönyömben...

Svájcban a német ajkú kisebbségek Európa-bajnokságán húsz csapat közül bronzérmet szereztünk. A 2006-os esztendő egyébként a csapat történetében aranyévnek számított, ekkor azt mondhattam: itt vagyunk, mi, cigányok, a magyarokkal együtt elképesztő eredményeket tudnánk elérni, csak össze kellene fogni. Ma is ebben hiszek, miben másban?

Közeledve a 73. életévéhez, honnan merít még mindig energiát ehhez az emberfeletti szervezőmunkához? És ki viszi tovább az örökségét?

Úgy gondolom, nem emberfeletti, hanem emberes munka, amelynek eredményei feltöltik az embert. Számítunk a támogatókra, a helyi önkormányzatokra, államigazgatási szervekre és a médiára, ahogy eddig. Annak kell majd folytatnia a munkámat, aki meg tudja közelíteni a nehéz sorsban élőket, meg tudja szerettetni velük a futballt. Tizenhat unokám közül két lányt, Farkas Rozáliát és Amandát már bevontam a munkába. Tizenegy dédunokám közül pedig Bennett még csak két éves, de már kapásból rúgja a labdát, ilyet sem láttam még. Nem félek a jövőtől.

„A bolgár cigányválogatott ellen tizennyolc gólig számoltam”
„I gave up counting after 18 goals against the Bulgarian Roma team”

Under which flag do you play at international matches?

We naturally use the Hungarian flag because we are representing Hungary. Once, in one of the neighbouring countries the local organiser only wanted to use the Roma flag and that of their own country, but I said that if we don't raise the Hungarian flag too we aren't taking to the pitch. The Hungarian national anthem is played before matches followed by the Roma national team's own anthem written by the poet Imre Vitkári. Furthermore, in the dressing room before the games we must take an oath.

Oath?

Yes. It goes "I, a player of the Hungarian Roma national team, pledge to my country, my mother, the team, my coach and my managers that I shall do my utmost on the pitch in the interest of victory, but that I shall respect my opponent."

The team has played against the Vatican's Swiss Guards on many occasions.

The first match, in 2010, took place at the Vatican on the occasion of the Roma ministers' European conference. The Swiss guards had earlier only played against the world champions France. Before the match, Pope Benedict XVI. received us; I'd taken him a Roma violin as a gift. After the reception he whispered to me that he hoped we would give the guards a good whipping. The wishes of the Pope were an order for us; we asked just a rematch in Hungary..

You've beaten teams from all around the world. Is it true that on many occasions you lost count of the goals?

When we played in Sofia against the Bulgarian Roma team I gave up counting after 18 or so goals. In Brussels we won the international tournament there five years running in the face of competition from teams from 80 participating countries. We also scored 11 goals against the German minorities team. In 2006 we were invited to a Brazilian tournament. 16 teams were participating and in the final amidst a tropical rainstorm we wiped Liverpool off the pitch. At the end the kids came over to the bench and in their joy they threw me in the air and then into the mud. In my best suit too! In Switzerland we won bronze from among 20 teams in the European minorities championships. 2006, on the other hand, counts as a golden year in the history of the team, and I said at the time that "Here, we Roma, together with Hungarians, can attain remarkable goals, all we have to do is stick together. I still believe in this today; how could I believe otherwise?

You're nearly 73 years old - where do you get all the energy from for your superhuman organisational work? And who will carry on the legacy?

I don't believe that it's superhuman; it's just human work, the results of which are very fulfilling. We count on sponsors, local governments, public administrations and the media, just as we have done up until now. Whoever must continue the work can approach those who are in dire straits and instill a love of football in them. I have sixteen grandchildren and already, two of my granddaughters – Rozália and Amanda Farkas – are involved. Of my eleven great-grandchildren, Bennett is still only two but can hit the ball first time; I've never seen anything like it. I'm not afraid of the future.

Csodagól a braziloknak, négyes a franciáknak

A wonder goal against Brazil and a four-goal haul against France

Farkas János minden idők legjobb cigány származású magyar labdarúgója Pelével
the all-time best footballer of Roma ethnicity with Pelé

A CIGÁNYVÁLOGATOTTBAN SOHASEM JÁTSZHATOTT, A MAGYAR NEMZETI CSAPATBAN AZONBAN ANNÁL MÉLYEBB NYOMOT HAGYOTT AZ 1989-BEN ELHUNYT FARKAS JÁNOS, A VASAS NÉGYSZERES MAGYAR BAJNOK CSATÁRA, 1964 OLIMPIAI BAJNOKA, AZ 1966-OS VILÁGBAJNOKSÁG NAGY HŐSE.

Nem csoda, hogy a magyarországi cigányválogatott megszületésében nagy szerepet játszó alapítvány Farkas János nevét viseli – rá igazán büszke lehet nem csupán a cigányság, de a magyarság is.

„Farkasjancsi" 1942-ben született a Ládavárosnak nevezett ferencvárosi cigánytelepen, ám mivel gyermekbénuláson esett át, ami miatt a bal lábát – noha észrevétlenül – húzta, eltanácsolták a Fraditól, így a nagy fővárosi riválisnál, a Vasasnál érte el sikereit, ahol egész pályafutását töltötte. Az angyalföldiekkel négyszer volt magyar bajnok (1961, 1962, 1965, 1966), 1966-ban a bajnokság gólkirálya is lett. Ez volt a legjobb éve, az angliai világbajnokságon fantasztikus gólt lőtt a Brazília ellen 3:1-re megnyert csoportmeccsen, a Franciaország elleni őszi 4:2-es siker alkalmával pedig minden gólunkat ő jegyezte, a France Football címoldalán el is nevezte Monsieur Butnak („Gól úr"). Addigra már olimpiai aranyérmes volt Tokióban (1964), Európa-bajnoki bronzérmes (ugyancsak 1964-ben, Spanyolországban), és a Vasassal háromszor megnyerte a Közép-Európa-kupát is (1962, 1965, 1970). 1968-ban meghívták a világválogatottba. A magyar válogatottban 33-szor lépett pályára, 19 gólt szerezve. A honi élvonalban 290 meccsen 169 gól fűződik a nevéhez.

Világra szóló népszerűségét mi sem jellemzi jobban, mint hogy a chilei Concepción városában 1967 óta rajongói klubja van, 2009-ben a domborművét is felavatták – a 47 évvel ezelőtti Hexagonal Kupát ugyanis úgy nyerte meg a Vasas a Pelé-féle Santos, a Colo-Colo és a Világkupa-címvédő Penarol előtt, hogy hét góljával Farkas lett a torna gólkirálya.

Farkas János ünnepli a braziloknak lőtt gólját az 1966-os angliai világbajnokságon
János Farkas celebrates scoring against Brazil in the 1966 FIFA World Cup in England

Farkas János a Labdarúgás címlapján
János Farkas on the cover page of 'Labdarúgás' magazine

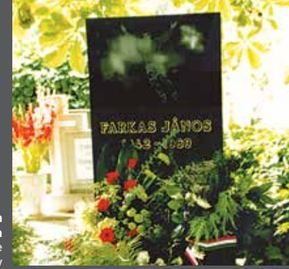

„Farkasjancsi" sírja a Farkasréti temetőben
'Farkasjancsi's last resting place at the Farkasréti cemetry

THE NATIONAL XI FOR PEOPLE OF ROMA ETHNICITY DIDN'T EXIST DURING JÁNOS FARKAS' PLAYING CAREER BUT VASAS' FOUR-TIME HUNGARIAN LEAGUE TITLE-WINNING STRIKER, 1964 OLYMPIC CHAMPION AND 1966 WORLD CUP HERO, WHO PASSED AWAY IN 1989, MADE A LASTING IMPRESSION ON THE FULL HUNGARY NATIONAL TEAM.

It's no wonder that at the birth of the Hungarian Roma national team the related charity foundation was named after Farkas, of whom people can be truly proud not just due to his Roma background, but his 'Hungarianness' too.

'Farkasjancsi' was born in 1942 in Ládaváros, the Roma area of the Budapest district of Ferencváros, where sometime in childhood he suffered from a paralysis which resulted in a slightly shorter left leg and led to him being released as a youngster from local football giants Ferencváros.

This was the background to him arriving at Vasas where he spent his whole career and achieved great success, winning the Hungarian league title in 1961, 1962, 1965 and 1966 and in the latter year being crowned the league's top goalscorer too. This was Farkas' best year because in addition to these titles he scored a fantastic goal in the World Cup group match against Brazil in England before later scoring all four goals in the 4-2 win against France in autumn, a feat which led the French sports newspaper 'France Football' to name him 'Monsieur Butnak" ('Mr Goal').

Before then, Farkas had already become Olympic football champion in Tokyo in 1964 and European Championship bronze-medallist in the same year in Spain, as well as winning the first of three Central-European Cups with Vasas (1962, 1965 and 1970). In 1968 the forward received an invitation to play for a World Select XI team and overall during his international career he scored 19 goals in 33 appearances. At club level he played 290 games for Vasas, scoring 169 goals in the process.

Farkas' popularity worldwide is perhaps best exemplified in Chile where in the city of Concepción since 1967 there has been a fan club devoted to him and where in 2009 a plaque featuring him was unveiled, 47 years after the Hexagonal Cup which had prompted his popularity. There, Farkas had ended as the competition's top goalscorer with seven goals as Vasas finished ahead of Pelé's Brazil, home team Colo Colo and World Club championship title-holders Penarol to win the six-team friendly tournament.

2015

ÖT ÉVE, 2014-BEN JELENT MEG ELSŐ KIADVÁNYUNK A MAGYARORSZÁGI CIGÁNYVÁLOGATOTTRÓL. AZ AZT KÖVETŐ ÉVEK FONTOSABB ESEMÉNYEIT FOGLALJUK ÖSSZE A KÖVETKEZŐ OLDALAKON.

Lendületben a ConIFA-kupán
Competing in the ConIFA Cup

Ebben az évben két mérkőzésre is sor került a római pápa testőrségét alkotó Svájci Gárda ellen. Áprilisban a Vatikánban volt az első. A korábbi nagykülönbségű roma győzelmek miatt ezúttal vegyes csapatok mérkőztek meg, ez eredményezte a kiegyenlített meccset (8–6). Szeptember 25-én Velencén került sor a gárdisták magyarországi látogatására egy hármas torna keretében, amelyen részt vett a székelyföldi válogatott is, amely meg is nyerte a tornát tizenegyesrúgásokkal. (A cigányválogatott vatikáni kapcsolatának története bővebben a 20–22. oldalon!)

Június 17. és 21. között az utóbbi években mind nagyobb népszerűségnek örvendő ConIFA Európa-kupán szerepelt a csapat. Az etnikai kisebbségek, régiók és nem államalkotó nemzetek számára kiírt tornát Debrecenben rendezték meg két helyszínen, az Oláh Gábor utcai stadionban és a Gyulai István Atlétikai Stadionban olyan csapatok részvételével, mint Észak-Ciprus, Dél-Oszétia, Abházia, Frankónia, Felvidék vagy Székelyföld. A csapatot az ismert NB I-es edző, Gálhidi György és Pusztai Károly készítette fel, a 12 csapatos tornán az ötödik hely lett a magyar romáké, akiket az vigasztalhatott, hogy a tornagyőztes olasz Padania együttesét a selejtezőkben legyőzték.

November 6-án rendezték meg a cigányválogatott korábbi edzője, Gulácsi Sándor tiszteletére a hagyományos, hatcsapatos emléktornát a szekszárdi Sportközpontban.

Ellenfél: a Svájci Gárda
Opponent: Vatican national team

A Svájci Gárda a Parlamentben
The Vatican national team in the Hungarian Parliament building

OUR FIRST PUBLICATION ABOUT THE HUNGARIAN NATIONAL ROMANI TEAM CAME OUT FIVE YEARS AGO IN 2014. OVER THE COURSE OF THE FOLLOWING PAGES, WE SUMMARISE THE FOLLOWING YEARS' MOST IMPORTANT EVENTS.

Two matches were held against the Vatican national team (comprising of Swiss Guards and museum guards) in 2015, the first being held in April in the Vatican City. Due to the previous wide winning margins of the Romani team, the teams were mixed, the result being a more even 8-6. The second match took place on 25th September as part of the guards' visit to Hungary, in a three-team tournament held in Velence along with the Székely Land football team, which won the tournament on penalties (for more details on the Hungarian national Romani team's relationship with the Vatican national team, see pages 20-22).

Between 17th and 21st June, the team participated in the first ConIFA European Football Cup, a tournament which has been gaining popularity in recent years. The tournament, for ethnic minorities and non-state nations, was held at two venues in Debrecen: the Oláh Gábor utca stadium and the Gyulai István Atlétikai Stadion, with teams such as Northern Cyprus, South Ossetia, Abkhazia, Franconia and the Felvidék competing. The team was prepared by well-known Hungarian top-flight head coaches György Gálhidi and Károly Pusztai, the Hungarian Romani team finishing fifth out of 12 and no doubt slightly comforted by the fact they had been beaten by the eventual tournament winners Padania in the group stage.

On 6th November, the now-traditional, six-team, commemorative tournament was held at the Szekszárd sports complex in honour of former Hungarian national Romani team head coach Sándor Gulácsi.

2016

Díjátadó a bőcsi tornán
Awards ceremony at the tournament in Bőcs

Europeada, 2016
Europeada, 2016

Május 5-én a Farkas János Alapítvány elnöke, Mezei István a Magyar Sport Napja alkalmából adományozott miniszteri elismerésben, Bay Béla-díjban részesült, amelyet a Nemzeti Erőforrások Minisztériuma adományozott kiemelkedő edzői tevékenysége, oktató-nevelő munkája elismerésére.

A Svájci Gárdával történő, vatikáni megméretés ebben az évben már négyes tornává nőtte ki magát: a székelyföldiek mellett csatlakozott a magyar országgyűlési őrség csapata is. A cigánycsapat a székelyek mögött második lett.

Május 17-én „A sport szerepe a hátrányos helyzetű, elsősorban roma fiatalok felzárkóztatásában" címmel kerekasztal-beszélgetést szervezett a Magyar Edzők Társasága Abaújszántón, Mezei István előadást tartott a hátrányos helyzetű fiatalokért végzett munkájáról. Június 4-én az abaújszántói városi sportnapon nyolccsapatos tornán vett részt a csapat.

Június 18. és 25. között az olaszországi Dél-Tirolban zajló EUROPEADA-n, az európai kisebbségi labdarúgó-válogatottak 24 csapatos küzdelemsorozatán – amelyet 2008 (Svájc) és 2012 (Németország) után harmadszor is az UEFA Európa-bajnokságával párhuzamosan rendeztek meg, és amelyeken korábban mindkétszer bronzérmes lett a cigányválogatott – a magyar romacsapat képviselte az európai cigányságot. A tornára való felkészülés jegyében tehetségkutató toborzást tartott a csapat Balassagyarmaton, Ózdon, Encsen, Miskolcon, Kazincbarcikán, Mezőkövesden, Erdőbényén, Ongán, Mádon, Nyíregyházán, Szekszárdon, Tatabányán, Nagykanizsán, Békéscsabán és Füzesgyarmaton.

December 3-án a füzesgyarmati Lázár Gyula-, 10-én a kömlői, 17-én a bőcsi Farkas János-emléktornán vett részt a csapat.

Műfüves pálya avatása Füzesgyarmaton Schmittné Makray Katalinnal és Bere Károly polgármesterrel
With Katalin Makray and Mayor Károly Bere at the inauguration of the artificial pitch in Füzesgyarmat

A füzesgyarmati torna nyitányán
The tournament in Füzesgyarmat is beginning

On 6th May, the official Hungarian Day of Sport, István Mezei, President of the János Farkas Foundation, received ministerial recognition, the Béla Bay Award being bestowed upon him by the Ministry of National Human Resources in recognition of his outstanding coaching and educational work.

This year, the match against the Vatican national team became part of a four-team tournament, with the Székely Land and Hungarian Parliamentary Guard team also joining in. The Romani team finished second behind Székely Land.

On 17th May, the Association of Hungarian Coaches organised a round-table discussion in Abaújszántó entitled 'The role of sport in helping disadvantaged youth, primarily of Romani background, catch up', where István Mezei gave a presentation on his work with disadvantaged youngsters. On 4th June, the Romani team participated in an eight-team tournament held in Abaújszántó at the town's official sports day.

Between 18th and 25th June, the Hungarian Romani team represented the Romani people of Europe at the EUROPEADA in South Tyrol, a 24-team tournament for European minorities being held for the third time – after 2008 (Switzerland) and 2012 (Germany), where the Hungarian Romani team won bronze on both occasions – at the same time as the UEFA European Championship. In preparation for the tournament, the team recruited talent in Balassagyarmat, Ózd, Encs, Miskolc, Kazincbarcika, Mezőkövesd, Erdőbénye, Ong, Mád, Nyíregyháza, Szekszárd, Tatabánya, Nagykanizsa, Békéscsaba and Füzesgyarmat.

On 3rd December, the team participated in the Gyula Lázár commemoration tournament in Füzesgyarmat, on 10th December in the János Farkas commemorative tournament in Kömlő and on 17th December in another competition to commemorate János Farkas, this time in Bőcs.

2017

A Grundfoci-program Ózdon
The Grundfoci programme in Ózd

Gólöröm a kaposvári tornán
Goalscoring delight at the tournament in Kaposvár

Kezdőrúgás Szekszárdon, Makray Katalin és Mezei István
Katalin Makray and István Mezei at kick-off in Szekszárd

Annak idején a Farkas János Ifjúsági Alapítvány volt a kezdeményezője az 1848–49-es forradalom és szabadságharc cigány hősei emléktáblája felállításának és évenkénti koszorúzásának a Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet és Múzeum udvarán a Budai Várban – 2017. március 15-én erre immár jubileumi, tízedik alkalommal került sor.

Április 5-én rendezték meg a hagyományos futballmérkőzést a cigányválogatott és a Svájci Gárda között Rómában. A cigányválogatott 5–1-re nyert. A romacsapattal tartott a Vatikánba a magyarországi német kisebbség együttese is. A meccsről beszámolt a Vatikáni Rádió magyar adása és hírt adott az MTVA és a Magyar Kurír is. Mezei István részt vett a Szentszéki Követség által rendezett cigánypasztorációs konferencián a Római Magyar Akadémián, ahol üdvözletet mondott. A konferencia sikeréhez a zenéjével járult hozzá Mága Zoltán világhírű hegedűművész.

Június 18-án Mátraterenyén, 24-én Szekszárdon volt Farkas János-emléktorna, előbbi nemzetközi U13-as torna volt Fülek (Szlovákia), Karancslapujtő, Cered, Szécsény, Pétervására és a házigazda Mátraterenye részvételével, utóbbi pedig 16 csapatos torna, amelynek a védnökségét Schmittné Makray Katalin vállalta el.

Augusztus 25-én a rasszizmus elleni küzdelem és a sportág népszerűsítése jegyében rendezték meg az Ózdon a Farkas János–Szepesi Gusztáv emléktornát, amelyen az ózdi városi rendészet, rendőrkapitányság, tűzoltóság, polgárőrség csapatai is részt vettek a megyei rendőrfőkapitányság és az ózdi roma nemzetiségi önkormányzat együtteseivel együtt.

Az év fontos eseménye volt, hogy útjára indult a Farkas János Grund Program (bővebben lásd a 26. oldalon!).

The János Farkas Youth Foundation initiated the placement of a plaque for the Romani heroes of the 1848-49 revolution and freedom fight and also organises an annual wreath-laying ceremony in the courtyard of the Museum of Military History in Buda Castle, March 15th 2017 being the tenth occasion it had been held.

The traditional football match between the Romani team and the Vatican national team took place on 5th April in Rome, the Romani team winning 5-1. A team representing the German minority in Hungary were also at the Vatican along with the Romani team. The match was broadcast by the Vatican Radio Hungarian-language service and reported on by MTVA and the Magyar Kurír. István Mezei participated the Romani Pastoral Conference organised by the Holy See Embassy at the Hungarian Academy of Rome, where he made a well-received welcome speech. World-famous violinist Zoltán Maga also contributed to the success of the conference by way of his music.

János Farkas commemorative tournaments were held on 18th June in Mátraterenye and on 24th June in Szekszárd, the former being an international Under-13 tournament with teams from Fülek (Slovakia), Karancslapujtő, Cered, Szécsény, Pétervására participating alongside hosts Mátraterenye, and the latter being a 16-team event held under the patronage of Mrs Katalin Schmitt née Makray.

On 25th August, a János Farkas & Gusztáv Szepesi commemorative tournament against racism and for the popularisation of sport was held in Ózd, with teams from Ózd town police, fire brigade and civil guard participating alongside teams of the Ózd Romani minority municipality. Another important event of the year was the launch of the János Farkas Grund Programme (for more details about this, see page 26).

2018

Fiúk-lányok a 2018-as ózdi tornán
Boys and girls at the 2018 Ózd tournament

Az év első fele a Farkas János Grund Program jegyében telt, amelyet az UEFA támogatásával és az MLSZ szakmai segítsége és kontrollja mellett 2017 ősze és 2018. június 30. között hirdettek meg a hátrányos helyzetű fiatalok körében. A program célja, hogy a gyerekek minél fiatalabb korban megszeressék a labdarúgást, és minél több időt töltsenek sporttal, mozgással – a szabadban, egymás társaságában, valódi élményeket szerezve, valódi barátságokat kötve.

Az év elején Ózdon, a Nógrád megyei Nagylócon, márciusban Karancsságban (szintén Nógrád megye), áprilisban Nemesnádudvaron – Gazsi János, a cigányválogatott valamikori kiváló játékosa felügyeletével – zajlott a program. Május 16-án újra Ózd volt a helyszín, aztán 18-án Szekszárd, 21-én Kaposvár, ahol négycsapatos tornát rendeztek Pünkösdi Kupa néven.

A nagysikerű program az ősszel is folytatódott Ózd-Sajóvárkonyban, Salgótarjánban, Kaposvár-Toponárban, utóbbi helyszínen négycsapatos torna keretében. Ahol lehetőség volt rá, az alapítvány felkérésére a cigányválogatott volt játékosai is népszerűsítették a programot.

November több mint egy évtizede kitűzött célt valósított meg az alapítvány: sikerült felvennie a kapcsolatot az Indiai Labdarúgó-szövetséggel. Pethő Gyula Magyarország Indiába kijelölt nagykövete jóvoltából érdemi tárgyalásokra kerülhetett sor, és több közös program előkészítése indult meg. Dr. Sárdi Károly nagykövetségi első beosztott segítette a munkát, a magyarországi cigány küldöttséget megkülönböztetett figyelemben részesítették november 7. és 14. között. A kezdeményezés első tervezett közös programja a Vatikánban, majd Magyarországon folytatódna.

Két meccs közti pihenő Nemesnádudvaron
Rest between matches in Nemesnádudvar

A nagylóci grundosok, 2018
The grund footballers of Nagylóc in 2018

The first half of the year was marked by the János Farkas Grund Programme, which was promoted amongst disadvantaged youngsters between autumn 2017 and 30th June 2018, with the support of UEFA and the professional assistance and supervision of the Hungarian Football Federation. The goal of the programme is for children to fall in love with football at as young an age as possible and to spend more time doing sport and exercising outdoors in each other's company, gaining real experiences and forging true friendships. Ózd was again the venue on 16th May, followed by Szekszárd on 18th May and then Kaposvár on 21st May, where a four-team tournament called the Pünkösdi Kupa (Pentecostal Cup) was held.

The successful programme continued in the autumn in Ózd-Sajóvárkony, then in Salgótarján, and then in Kaposvár-Toponár as part of a four-team tournament. Where possible, former Romani team players promoted the programme at the request of the foundation.

In November the foundation succeeded in achieving a longstanding goal of more than ten years when it reached out to the Indian Football Association. Thanks to Hungarian Ambassador to India Gyula Pethő, successful talks were held and preparations for several joint-programmes began. Embassy First Secretary Károly Sárdi assisted the work and a Hungarian Romani delegation was received there between 7th and 14th November. The initiative's first planned joint-programme would continue in the Vatican and then in Hungary.

A vatikáni kapcsolat
Relationship with the Vatican

A MAGYARORSZÁGI CIGÁNY LABDARÚGÓ VÁLOGATOTT ÉS A SVÁJCI GÁRDA KÖZÖS TÖRTÉNETE.

Ferenc pápával a Vatikánban
With Pope Francis in the Vatican

A 2010-es vatikáni mérkőzés
The match in the Vatican in 2010

A KEZDETEK

Mezei István 2010-ben vetette fel a gondolatot a Vatikánnal, hogy a cigányválogatott játsszon barátságos mérkőzést a pápa testőrségét alkotó Svájci Gárda tagjaiból álló futballcsapattal. A gondolattal Balassa János szentszéki nagykövetet kereste meg, aki a kezdeményezés mellé állt. XVI. Benedek pápa fogadta a delegáció tagjait, Mezei István egy hegedűt ajándékozott neki az első találkozón. A két csapat közötti történelmi mérkőzésre május 3-án került sor a Trastevere egyik futballpályáján – a cigányválogatott 22–3-as elsöprő győzelmet aratott.

VISSZAVÁGÓ MAGYARORSZÁGON, 2010

Ezután a Svájci Gárdát Magyarországra hívták visszavágóra, amelyet 2010. július 5-én játszottak le Felcsúton. A cigányválogatott újra győzött, 8–1-re. A mérkőzésen jelen volt Juliusz Janus címzetes érsek, apostoli nuncius, Székely János püspök és Dúl Géza cigánypasztorális referens. Különleges alkalom volt, mert a Svájci Gárda futballcsapata csak igen ritkán játszik Román kívül. A meccs előtt a két csapat szentmisén vett részt a Szent István-bazilikában. A vendégeket a Parlamentben fogadta Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes és Schmitt Pál köztársasági elnök.

VISSZATÉRÉS A VATIKÁNBA, 2014

A folytatásra néhány évet várni kellett. 2013-ban lemondott XVI. Benedek, és megválasztották utódját, Ferenc pápát. 2014-ben Székely János, Esztergom-budapesti segédpüspök Németh László olaszországi magyar főlelkész segítségét kérte egy újabb mérkőzés megszervezéséhez. A pozitív válasz után a csapat június 3-án érkezett meg a római Szent István-házba, részt vett az általános pápai kihallgatáson, majd a sportolók a Szentatya elé járultak, és Mezei István átadott egy festményt, amelyet Márffy Gabriella festőművész készített. Az alkotás Ferenc pápa portréját ábrázolja. A meccset a Petriana pályáján megnézte Győriványi Gábor nagykövet is. Ismételten a cigányválogatott nyert. Mezei István interjút adott a Vatikáni Rádió magyar adásának.

FELEJTHETETLEN TALÁLKOZÁS FERENC PÁPÁVAL, 2015

A nagy visszhangot kiváltó római mérkőzést már a következő évben egy újabb követte. A csapat április 13-án érkezett Rómába, részt vett szentmisén a magyar kápolnában, a főcelebráns Jakubinyi György gyulafehérvári érsek volt. A pápai kihallgatás végén Ferenc pápa odament a csapathoz, és közös fotók készültek. A mérkőzésre ezúttal is a Petriana pályáján került sor, a Kollegium Germanicum et Hungaricum magyar papnövendékei is lelkesen szurkoltak. Ezúttal kevert csapatok játszottak barátságos mérkőzést, így szoros meccs kerekedett (8–6). Mezei István a Vatikáni Rádióban úgy fogalmazott: „Cigányok és nem cigányok együtt képviselik a csapatban Magyarországot

THE COMMON HISTORY OF THE HUNGARIAN ROMANI NATIONAL TEAM AND THE VATICAN NATIONAL TEAM

BEGINNINGS

István Mezei first raised the idea with the Vatican in 2010 that the Romani team play a friendly match against the Vatican national team comprising the Vatican Swiss Guards and museum guards. He approached János Balassa, Ambassador to the Holy See, who was receptive to the initiative. Pope Benedict XIV gave an audience to the members of the delegation, István Mezei presenting the supreme pontiff with a violin as a gift at the first meeting. The historic first match between the two teams took place on 3rd May on a pitch in Trastevere, the Romani team prevailing by an overwhelming 22-3 scoreline.

RETURN MATCH IN HUNGARY IN 2010

The Vatican national team were invited to Hungary for a rematch which was played on 5th July 2010 in Felcsút. Again, the Romani team won, this time 8-1. Archbishop and Apostolic nunciature Juliusz Janus, Bishop János Székely and Romani Pastoral Reference Géza Dúl were present at the match. The occasion was a special one, given that the Vatican national team rarely plays matches outside of Rome. Before the match, the two teams attended Mass at St Stephen's Basilica. The visitors were received in Parliament by Deputy Prime Minister Zsolt Semjén and President of the Republic Pál Schmitt.

BACK AT THE VATICAN, 2014

A few years passed before the next match. Pope Benedict XIV resigned in 2013 and his successor, Pope Francis was elected. In 2014, Assistant Bishop of Esztergom-Budapest János Székely asked László Németh, Hungary's most senior cleric in Italy, to help organise another match. Following a positive response, the team arrived at the Casa di Santo Stefano in Rome on 3rd June and attended a general audience with the Pope before meeting him in person, István Mezei handing over a portrait of Pope Francis, painted by Gabriella Márffy, as a gift. The match was played on the Campo Pio XI, home of Petriana Calcio, with Hungarian Ambassador Gábor Győriványi in attendance, the Romani team winning for a third time. István Mezei gave an interview to Vatican Radio's Hungarian language service.

UNFORGETTABLE AUDIENCE WITH POPE FRANCIS, 2015

The feedback from the match was hugely positive and another fixture followed the next year. The team arrived in Rome on 13th April and took mass at the Hungarian Chapel, Bishop of Alba Iulia György Jakubinyi being involved in proceedings. After a Papal audience, Pope Francis approached the team and had his photo taken with them. The match was again held at Campo Pio XI, with Hungarian priests of the Collegium Germanicum et Hungaricum there as enthusiastic supporters. This time round the teams were mixed, making the result a lot closer (8-6). István Mezei told Vatican Radio: "Romani and non-Romani have been representing Hungary together in the team since 1995. Wherever they go, they make friends for the country. They strive to make people their friends worldwide. They wish to be a national team for peace".

VATICAN NATIONAL TEAM VISITS HUNGARY FOR A SECOND TIME, 2015

The Vatican national team came to Hungary for a second time in autumn 2015 for another return match. István Mezei organised a three-team tournament in Velence on 25th September, with the Székely Land team winning the cup. "No one had anything to lose because we're all friends in sport", said the Vatican team coach after the tournament.

MINI-TOURNAMENT IN ROME, 2016

As a follow-up to the tournament in Velence, a four-team tournament was held in Rome the following year.
During preparations, the management of the foundation made

Szelfi Ferenc pápával, 2015
A selfie with
Pope Francis in 2015

Újabb meccs
a Svájci Gárda ellen, 2014
Another match against
the Vatican national
team in 2014

1995 óta. Bárhová eljutnak, barátokat szereznek az országnak. Szeretnének a béke válogatottja lenni."

MÁSODSZOR MAGYARORSZÁGON A SVÁJCI GÁRDA, 2015

Viszonzásul a Svájci Gárda csapata 2015 őszén érkezett másodszor Magyarországra, visszavágó mérkőzésre. Mezei István háromcsapatos futballtornát szervezett Velencébe szeptember 25-re, a kupa a meghívott székelyföldi csapaté lett. „Vesztenivalója senkinek nem volt, hiszen sportbarátok lettünk" – mondta a vatikániak edzője a torna végén.

MINITORNA RÓMÁBAN, 2016

A velencei torna folytatásaként a következő évben négycsapatos tornára került sor Rómában. Az előkészületek során márciusban az alapítvány vezetői felvették a kapcsolatot Habsburg-Lotharingiai Eduárddal, a Szentszéki Magyar Nagykövetség vezetőjével, rendkívüli és meghatalmazott nagykövettel. A májusi tornára a cigányválogatott mellett a Parlamenti Őrség csapata és a székely válogatott is érkezett. A kispályás torna a De La Salle generális ház mögött lévő sportcentrumban volt, Habsburg-Lotharingiai Eduárd végezte el a kezdőrúgást. A székely csapat nyert, a cigányválogatott második lett. A meccsek után a Svájci Gárda idegenvezetésével a csapatok megismerhették a Vatikánt, a kertet, ahol a pápa is végzi napi pihenő sétáját, a különféle állami és egyházi épületeket, a vatikáni múzeumot, sőt a Svájci Gárda múzeumát is, ahol a testőrök egykori és jelenlegi ruházatát, fegyverzetét is megnézhették, bepillantást nyerhettek a szervezet mindennapjaiba. Május 11-én találkozhatott a delegáció Ferenc pápával a Szent Péter téren.

AZ EDDIGI UTOLSÓ MECCS, 2017

A mindmáig utolsó mérkőzésre 2017. április 3-án hétfőn érkezett meg a csapat Rómába, a cigányválogatottal tartott a magyarországi német kisebbség csapata is. Mága Zoltán hegedűművész is elkísérte a csapatot, és zenélt is Ferenc pápának. Három nappal később játszották a meccseket, a cigányok és a németek kispályán mérkőztek meg egymással. Aztán a cigány–német vegyes csapat nagypályán 5–1-re győzött a gárdisták ellen.
Másnap megnyílt a Római Magyar Akadémián a Magyarország Szentszéki Nagykövetsége által szervezett, A romák helyzete Európában című cigánypasztorációs konferencia.

REMÉNYKEDÉS A FOLYTATÁSBAN

A vatikáni kapcsolat 2017 óta is él – az újabb mérkőzések megrendezése azonban mindenekelőtt pénzkérdés. Németh László atya, pápai prelátus – aki a Svájci Gárda szóvivőjének is tekinthető a mérkőzések ügyében – 2019 novemberében így fogalmazott: „Pozitív tapasztalat volt a cigányválogatott fogadása és valamennyi futballmeccs. Játékban sokkal jobbak nálunk, nem sok esélyünk volt a pályán. De a jövőben szívesen játszunk ismét velük."

contact with Eduard von Habsburg, head of the Hungarian Embassy to the Holy See and Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary, in March. The Romani team was joined by a team of Parliamentary guards, as well as the Székely and team for the tournament, held in May. The five-a-side tournament took place in the sports centre behind the Casa La Salle, with Eduard von Habsburg participating in the ceremonial kick-off. Székely Land won with the Romani team finishing second. The Swiss Guards gave the teams an insight into daily life in the organisation by conducting a guided tour of the Vatican after the match, including the garden where the Pope takes his daily walk, various state and religious buildings, the Vatican museum and the Swiss Guards' Museum where the guards' former and current uniforms and weapons are on show. On 11th May, the delegation met with Pope Francis on St Peter's Square.

MOST RECENTLY, 2017

The team arrived in Rome on Monday 3rd April 2017 for the most recent match played so far, along with the German minority team of Hungary. Violinist Zoltán Mága accompanied the teams and performed for Pope Francis. The matches were played three days later with the Romani and German teams playing each other in a 5-a-side match, after which a Romani/German mixed XI defeated the Vatican national team 5-1.
The next day, a Romani Pastoral conference organised by the Hungarian Embassy to the Vatican in Rome and focusing on the situation of the Roma in Europe, was opened in the Hungarian Academy in Rome.

HOPES OF A CONTINUED RELATIONSHIP

The relationship with the Vatican has continued since 2017, but the organising of further matches is primarily a question of money. Father László Németh, a Papal Prelate who can also be considered as a spokesman for the Vatican national team when it comes to matches, said in November 2019 that: "Receiving the Romani team and playing every match with them was a positive experience. They were much better than us, so we didn't stand much of a chance on the pitch. However, we'd happily play them again in the future".

HABSBURG-LOTHARINGIAI EDUARD
Magyarország vatikáni nagykövete
Eduard Habsburg-Lotharingiai,
Hungarian Ambassador to the Vatican

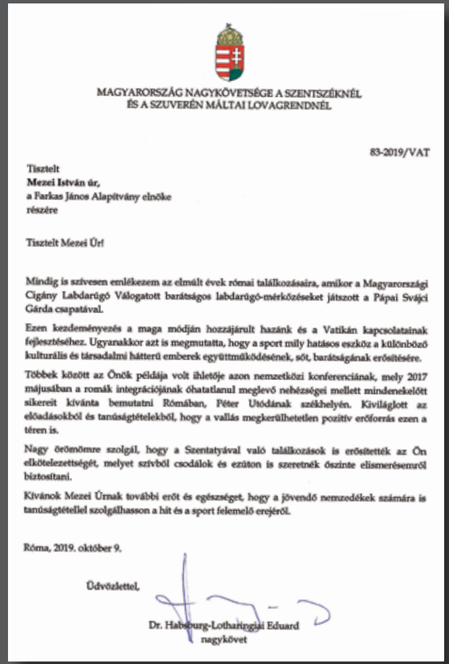

MAGYARORSZÁG NAGYKÖVETSÉGE A SZENTSZÉKNÉL
ÉS A SZUVERÉN MÁLTAI LOVAGRENDNÉL

83-2019/VAT

Tisztelt
Mezei István úr,
a Farkas János Alapítvány elnöke
részére

Tisztelt Mezei Úr!

Mindig is szívesen emlékezem az elmúlt évek római találkozásaira, amikor a Magyarországi Cigány Labdarúgó Válogatott barátságos labdarúgó-mérkőzéseket játszott a Pápai Svájci Gárda csapatával.

Ezen kezdeményezés a maga módján hozzájárult hazánk és a Vatikán kapcsolatainak fejlesztéséhez. Ugyanakkor azt is megmutatta, hogy a sport mily hatásos eszköz a különböző kulturális és társadalmi háttérű emberek együttműködésének, sőt, barátságának erősítésére.

Többek között az Önök példája volt ihletője azon nemzetközi konferenciának, mely 2017 májusában a romák integrációjának óhatatlanul meglevő nehézségei mellett mindenekelőtt sikereit kívánta bemutatni Rómában, Péter Utódának székhelyén. Kiválóan az előadásokból és tanúságtételekből, hogy a vallás megkerülhetetlen pozitív erőforrás ezen a téren is.

Nagy örömömre szolgál, hogy a Szentatyával való találkozások is erősítették az Ön elkötelezettségét, melyet szívből csodálok és ezúton is szeretnék őszinte elismerésemről biztosítani.

Kívánok Mezei Úrnak további erőt és egészséget, hogy a jövendő nemzedékek számára is tanúságtétellel szolgálhasson a hit és a sport felemelő erejéről.

Róma, 2019. október 9.

Üdvözlettel,

Dr. Habsburg-Lotharingiai Eduard
nagykövet

TOP 10 legnagyobb nemzetközi siker

The top 10 biggest international successes

AMIRE HÁLÁS SZÍVVEL GONDOLHATUNK VISSZA...

1. A finn fővárosban, Helsinkiben 2006-ban már 31. alkalommal rendezték meg a Helsinki Kupát, Európa egyik legnagyobb ifjúsági futballtornáját, de magyar csapat még sohasem nyert korábban. A németországi világbajnokság évében azonban a magyar cigányválogatott diadalmaskodott a 20 ország 80 csapatát felvonultató versengésen, a döntőben Finnországot győztük le.

2. Zsinórban öt tornagyőzelem (1996–2000) a belgiumi Brüsszelben évente megrendezett 20 csapatos nemzetközi tornán.

3. Három meccs, három győzelem Brazíliában! 2008-ban Sao Paulóban, Rio de Janeiróban és Ubatuban sem találtak legyőzőre a magyarországi cigány fiatalok.

4. Nagy diadal volt a bulgáriai nemzetközi tornagyőzelem 1997-ben, Szófiában és Nessebarban. Maradandó élmény, hogy az érematadás előtt az egyik rivális csapat játékosai felkapták a trófeát, elszaladtak vele, és soha többé nem került meg. A szervezők utólag postáztak egy másikat Magyarországra.

5. Németországban 1997-ben és 1998-ban is tornát nyert a csapatunk, Passauban pedig 2010-ben második lett. Németországban kétszer harminc perces dokumentumfilm is készült a magyarországi cigányválogatottról.

6. A Romániához tartozó Nagyváradon 1999-ben nagyon zord időjárási körülmények közepette nyertünk tornát, a román rekordbajnok Steaua Bukarest U19-es csapatát is legyőzve.

2003-ban 3-0-ra nyert Szarajevóban a bosnyák cigányválogatott ellen a magyar
The Hungarian team won 3-0 against the Bosnians in Sarajevo, 2003

7. Csehországban 1998-ban (Prága) és 1999-ben (Karlovy Vary) is tornát nyertünk erős mezőnyben. A sorsolásra és a nyitó meccsre nem ért oda a csapat, mert a buszban előkerültek a hangszerek, és a magyar-szlovák határon a határőrök nem akarták átengedni a buszt, csak ha a hangszereket nem visszük magunkal. Végül minden megoldódott.

8. Az ezredforduló utáni években három jugoszláv utódállamban sem talált legyőzőre a magyar cigányválogatott: 2001-ben a szlovéniai Mariborból és a horvát fővárosból, Zágrábból is aranyéremmel távoztunk, 2002-ben pedig a bosnyák fővárosban, Szarajevóban is mi voltunk a legjobbak. Itt lépett először pályára a csapatban Lázok János, a Vasas jelenlegi, a Duisburg, az MTK és a Győri ETO korábbi játékosa.

9. Miután 1954-ben az Aranycsapat 7:1-re győzte le Angliát a Népstadionban, majdnem lemásolta ezt a cigányválogatott is 2002-ben, amikor a már Puskás Ferenc nevét viselő létesítményben 7:2-re győzött az angol kisebbségi válogatott ellen.

10. Görögországban, Szalonikiben 2000-ben nyertünk nemzetközi tornát, a döntőben a török csapatnál bizonyultunk jobbnak.

OF WHAT WE ARE PARTICULARLY PROUD SUCCESSES.....

1. The 31st edition of the Helsinki Cup, one of Europe's biggest youth football tournaments but one never won previously by Hungary, was held in Finland's capital city in 2006. In the year that Germany hosted the FIFA World Cup, Hungary's Roma selection team battled past 80 teams from 20 different countries, beating Finland in the final.

2. Five consecutive tournament victories between 1996 and 2000 in the annual 20-team international tournament organised in Brussels, Belgium.

3. Three matches, three victories in Brazil! In 2008, the young Hungarian Roma team played in Sao Paulo, Rio de Janeiro and Ubatu and won all three fixtures.

4. A huge victory at the international tournament in Sofia and Nessebar, Bulgaria, in 1997. An unforgettable experience, prior to the trophy presentation the trophy was taken away by one of the rival teams' players and was never seen again. The organisers eventually sent another one by post to Hungary.

5. Our team also won tournaments in Germany in 1997 and 1998 and finished runners-up in Passau in 2010. In Germany, a 2x 30-minute documentary film was also made about Hungary's Roma team.

6. In 1999 in Nagyvárad, Romania, amidst extremely poor weather conditions, we won a tournament during which we also beat the team which held the Romanian record for number of championship wins, Steaua Bucharest Under 19s.

7. In 1998 in Prague and 1999 in Karlovy Vary, the Czech Republic, we won a very competitive tournament despite having missed the draw and the first match because the team was stopped at the Hungarian-Slovak border and told their bus could not pass with the musical instruments which were onboard. In the end, everything was solved.

8. In the years following the turn of the millenium the Hungarian Roma team was unbeaten in three countries in the former Yugoslavia. In 2001 we came away with gold medals from Maribor in Slovenia and Croatia's capital city Zagreb and were similarly successful in Sarajevo, Bosnia, in 2002, when János Lázok, the current Vasas and former Duisburg, MTK and Győri ETO player, first stepped on to the pitch for us.

9. Our Roma selection team nearly replicated the Magical Magyars' 1954 feat of beating England 7-1 in the Népstadion when, in 2002, they beat their English counterparts 7-2 in the famous stadium which was by then named after the captain of that 1954 triumph, Ferenc Puskás.

10. In the year 2000 we won an international tournament in Thessaloniki, Greece, having overcome Turkey's representatives in the final.

Vissza az alapokhoz

Back to basic

Nagy lehetőség a kitörésre: a Farkas János Grund Program
A great opportunity to break through; the János Farkas Grund Programme

A Farkas János Alapítvány az UEFA Foundation for Children támogatásával és a Magyar Labdarúgó Szövetség szakmai segítsége és kontrollja mellett Grund Programot hirdetett 2017-ben hátrányos helyzetű fiatalok körében, származásra való tekintet nélkül. A program a kistelepülési adottságok kihasználásával az önszervező labdarúgás hagyományait eleveníti fel kedvezőtlen adottságú területeken a sportolás ember- és közösségformáló eszközeivel, a tehetségkutatás jegyében. Elsősorban észak-, északkelet-magyarországi, és dunántúli megyék községeire összpontosítva, az arra vállalkozó önkormányzatok, illetve az ott élő gyerekek körében olyan foglalkozás-sorozatot szerveztünk, amely a labdarúgás kultúráját hivatott terjeszteni mindenekelőtt a megélhetési nehézségekkel küzdő családok futball iránt érdeklődő gyermekei számára. A foglalkozásokra általában szabadtéren, az önkormányzatok és a felügyelő szakemberek által alkalmassá nyilvánított grundokon vagy pályákon kerül sor. A foglalkozásokat településenként egy-egy grund-felügyelő szakember (tanár, tréner) vezeti. A program már több mint két éve folyik, ezalatt két alkalommal nyert el az alapítvány az MLSZ segítségével UEFA-támogatást, összesen mintegy 100 ezer euró értékben, valamint az MLSZ maga is támogatja a program működését anyagilag is. A pénzügyi forrásokból az alapítvány elsősorban sportfelszereléseket, sporteszközöket vásárol, valamint a tornák folyamatos szervezésének és lebonyolításának költségeit finanszírozza.

The János Farkas Foundation, with the support of the UEFA Foundation for Children and the professional assistance and supervision of the Hungarian Football Federation, announced the Grund Programme in 2017 for disadvantaged youngsters, regardless of their origin.
By utilising the potential of small towns, the programme revives the traditions of self-organised football in disadvantaged areas through the character- and community-building properties of sport, by way of talent scouting. Focusing primarily on the municipalities of Northern-, North-Eastern Hungary and the counties of Transdanubia, we organised a series of events aimed at disseminating the culture of football amongst the local governments or rather the local children there, especially those from disadvantaged families who are interested in football.
The events are usually held outdoors, on grunds (plots of empty land) or pitches which have been declared suitable by the local municipalities or supervisors. The sessions are led by a grund supervisor (teacher, trainer) per settlement.
The program has been running for more than two years now, during which time the foundation has twice won UEFA support with the help of Hungarian Football Federation, to the tune of 100,000 Euros, while the Hungarian Football Federation itself also provides financial support towards the operation of the programme. The foundation primarily purchases sports equipment and kits from the funds and also covers the costs arising from the continuous organising of tournaments.

Az igazi győzelem

A futballszurkoló szorgalmas élménygyűjtögető. Ritkán jár magában, mert még a kedvenc csapat veresége is elviselhetőbb úgy, ha dohogás helyett van kivel megbeszélni a történteket. A szurkoló sokadmagával már komoly szakember, és még arra is képes, hogy beismerje: azért ő sem tévedhetetlen. A legjobban persze győzni szeret, és ezt nem irigyli mástól sem, egész táborok verődnek összse ünnepi hangulatban.
Az igazán jó szurkoló leküzdi elfogultságát, mint egy gyermekbetegséget, ráébred , hogy az ellenfél teljesítménye mögött szintén munka áll, és ő maga akkor teheti a legtöbbet a sportért mint kultúráért, ha megtanul örülni a másik csapat játékának is. Cserében nagy klasszisok műalkotáshoz hasonlítható nagy alakításaihoz asszisztálhat a néző, és hétről hétre jogosan érezheti jelentős szereplők mecénásainak magát. A labdarúgás szakmai, erkölcsi, kulturális, közösségképző és anyagi sikereihez már ennyiből láthatóan nagyon sok minden szükséges, ezek közt a jó és hűséges szurkoló, akinek véleménye van, életre való tippjei és megfelelő társasága. A vérbeli törzsgárda nem viszi esetleges sérelmeit a lelátóra, hangadói pedig igazi mókamesterek, akik éppúgy értenek a játékosok mozdulataiból, mint ahogy az ellenfél szurkolóinak hangulatából olvasni tudnak. Nem szeretik a részegeskedő, szitkozódó, trágár elemeket a közelben. Leszerelik az oda nem való rigmusokat, raszszistákkal nem paroláznak. A nagy igazság az, hogy a szurkolói méltóság és tudás rengeteg mérkőzésen át edződik igazivá, jelentős sportesemények és belső küzdelmek árán szerzi meg azt a műveltséget, hogy az egész pályán lásson és szimbólumokat is társítson hozzá, illúziók nélkül. Az ő látószögéből tényleg az egész a legérdekesebb. Pályafutások sorozata, játékfelfogások, amint váltják egymást, a futball változó szerepe, maga a folyamat, a történet. Sok az összehasonlítható emlék.
Amikor Farkas János nagy alakításai fel-felvillannak, azokból ilyen nagyszerű példát láthatunk magunk előtt. Egyetlen sodró erejű évtized volt az övé. Ennek közepén, 1966 nyarán lőtte az akkori világbajnokság legszebb gólját egy megismételhetetlenül felépített akció végén a címvédő Brazíliának. Ezt tanítani kellene. Nem azért, hogy naphosszat utánozni próbálják a későbbi korok gyermekei, hanem hogy lássák, milyen csúcsokat ér el a kultúra, amely emberek összjátékából születik, és nagy egyéni képességek fejleszthetők ki hozzá, s e közben a nagy újítások ott helyben, a pályán születnek. Elemezni pedig azért volna érdemes Farkas János gólörömét, mert az a saját tettére ráeszmélő embert jeleníti meg gyönyörűséges mozdulatával, szoborba illően. Semmi mesterkéltség, csak öntudat. És a csapat sem veszíti el a fejét, mert az egész annyira megrendítő, és még fel kell fogni, mi történt és hogyan. Ez a néző számára is győzelem, pedig egy pillanatra megdermedt az egész stadion Liverpoolban – és idehaza mindenki a képernyők előtt (hallgassák csak vissza az angol tévébemondó mondatait!). 1966 őszén a Népstadionban három válogatott mérkőzésre került sor. Magyarország–Dánia 6:0; Magyarország–Franciaország 4:2; Magyarország–Ausztria 3:1. A magyar csapat 13 góljából nyolcat szerzett Farkas János, köztük az utóbbi két mérkőzés összes hazai gólját, hetet. Ez a cigány fiú. Senki egy pillanatra sem gondolta, hogy ez véletlen. Hanem csak mindenki örült neki, egy emberként. Ez a győzelem.
És amikor a Farkas János Alapítvány nevet választott magának, hogy a hátrányos helyzetű, különösen roma fiatalok útkeresésének segítőtársa legyen, jól választotta meg a célt, és méltóképpen a névadót, fő eszközeként pedig a sportszervezést és tehetségkutatást. Az elmúlt két és fél évtized bizonyítja, hogy sikerült felnőni a feladathoz, és a jövő nyitott pályaként áll előttük. A magyar labdarúgás várja a tehetségeket, köztük a Mezei-fiúkat, bárhol is vették észre ők először a játék szépségét és fedezték fel magukban a játékost. Az úgy van jól, hogy a kis győzelmek és az apró jelképek kölcsönösen segítik egymást, és naggyá válni az embert. (EGY SZURKOLÓ)